

STATEN VAN ARUBA

Ingek: 30 AUG 2022

Volgnr: IS/1265/21-22

Minister di Finansa y Cultura

Gobierno di Aruba

L.G. Smith Bvps 72
Oranjestad, Aruba
Tel: 297 462 1000

Aan de Voorzitter der Staten
dhr. mr. Edgard G. A. Vrolijk,
L.G. Smith Boulevard 72
Aruba

MinFiC/ 1533-22

Aruba, 30 AUG 2022

Onderwerp: Aanbieding Najaarsnota 2022.

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u de Najaarsnota 2022 ter doorgeleiding aan de Statenleden. Deze nota sluit aan bij de begrotingswijziging voor 2022, waarvan de procedure is opgestart. Mocht er behoefte zijn aan een gedachtewisseling hierover dan ben ik daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Financiën en Cultuur,
mr. Xiomara J. Maduro

c.c. MinPres
DirFin

Najaarsnota 2022

behorende bij de begrotingswijzigingsvoorstellen aangaande dienstjaar 2022

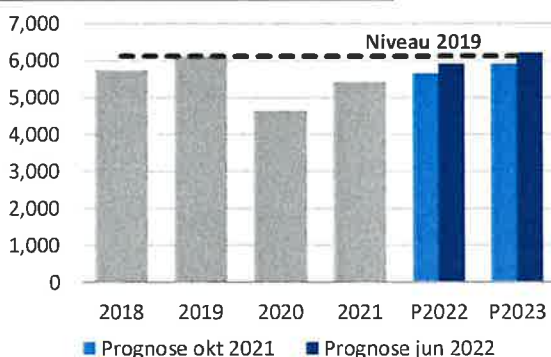
1. Introductie

Voor u ligt de Najaarsnota 2022 van Land Aruba (NJN 2022) waarin stil wordt gestaan bij de mutaties die vóór het eind van begrotingsjaar 2022 nog verricht moeten worden. In deze nota treft u overzichten en toelichtingen aan, op de belangrijkste te verrichten mutaties sinds de vaststelling van begroting 2022 op 13 april 2022, en welke op 20 april 2022 afgekondigd is (AB2022 no. 51). De NJN 2022 zal vooruitlopend op de aanbidding e/o behandeling van de suppletoire begroting 2022 aan de Staten van Aruba worden overhandigd. Tevens zullen de Raad van Advies en het College Aruba financieel toezicht (CAft) een afschrift hiervan ontvangen.

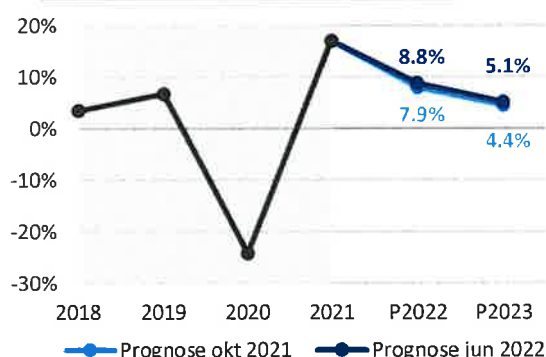
Macro-economische ontwikkelingen

Het economisch herstel zet zich door in het dienstjaar 2022 na de wereldwijde uitbraak van de covid-19 pandemie in maart 2020. Hiernaast heeft de Russische invasie van Oekraïne op 24 februari jl. een aanzienlijke impact gehad op de wereldeconomie, met name op de energie, voedsel en financiële markten. De indirecte gevolgen van de Russisch-Oekraïense oorlog, zoals hogere inflatie, zijn ook voelbaar op Aruba. Over de duur en sociaaleconomische impact van het oorlogsconflict is er nog veel onzekerheid. De Arubaanse economie zal in het lopende jaar naar verwachting met nominaal 8,8% groeien volgens de laatste inzichten van Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI) van juni 2022.

Grafiek 1: Verwachte bbp ontwikkeling¹

Grafiek 2: Verwachte economische groei

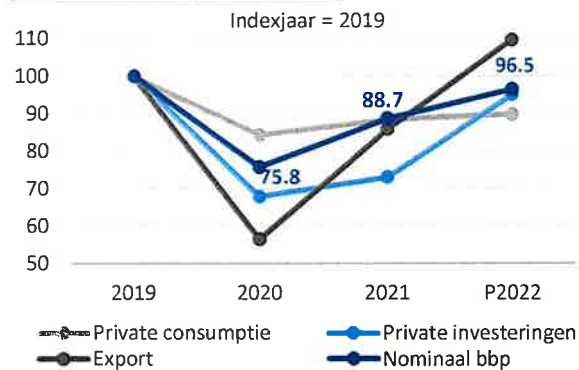

Dit is een verbetering van 0,9%-punten ten opzichte van de nominale prognose van DEZHI van oktober 2021, waar een economische groei van 7,9% werd verwacht. De nominale waarde van de herijkte prognose bedraagt Afl. 5.904 miljoen. Verwacht wordt dat de Arubaanse economie in het dienstjaar 2022 op 96,5% van het niveau van 2019 zal uitkomen. Deze ontwikkeling wordt ondersteund door positieve vooruitzichten in de toeristische sector en hogere

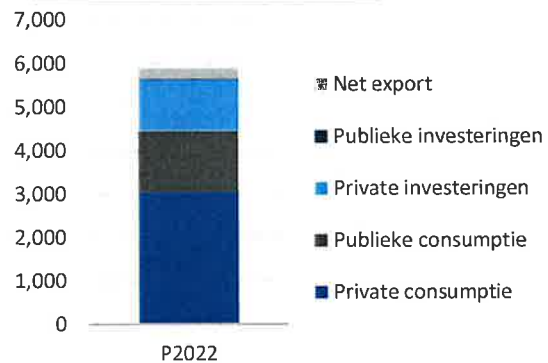
¹ Prognose 2023 van juni 2022 volgens scenario A.

private investeringen. Export, welke aangedreven wordt door de toeristische sector, zal naar verwachting aan het einde van 2022 op 109,8% van het niveau van 2019 uitkomen. Dit komt voornamelijk door een groter aantal verblijfstoeristen en hogere verwachte uitgaven per nacht. Daarnaast is de verwachting dat private investeringen in 2022 ten opzichte van 2021 met 30,1% zullen toenemen, welke neerkomt op 95,1% van het niveau van 2019. Private consumptie zal met 1,6% toenemen in 2022 in vergelijking met 2021, welke 89,8% van het niveau van 2019 is.

Grafiek 3: Herstel pad economie

Grafiek 4: Samenstelling bbp 2022

Leeswijzer en kernpunten

Paragraaf 2 licht de middelenkant toe, en paragraaf 3 de uitgavenkant. Verder richt paragraaf 4 zich op de ontwikkeling van de schuld. Als laatst wordt in paragraaf 5 een samenvatting gegeven over de mutaties in 2022 en biedt projecties aan over de eindstand van de sluiting van het dienstjaar 2022. De in deze nota nader uit te lichten mutaties zijn verdeeld over drie categorieën:

1. Mee- en tegenvallers: mutaties i.v.m. lagere of hogere begrotingsverplichtingen e/o hogere of lagere begrotingsontvangsten dan geraamd, zonder dat het beleid is gewijzigd.
2. Beleidsmatige mutaties: wijzigingen in de ramingen van kosten, investeringen, kapitaaluitgaven of middelen die voortvloeit uit wijzigingen in het beleid.
3. Technische mutaties: zijn mutaties zonder beleidsmatige of financiële consequenties.

2. Middelenbeeld

De te verrichten wijzigingen aan de middelenzijde zijn met name gerelateerd aan de financiële gevolgen van het hanteren van de meest recente economische outlook van de DEZH van juni 2022². De toename in de verwachte groeiprognoze leidt ernaar toe dat de eerder geraamde belastingmiddelen met circa 27.8 miljoen gaan stijgen. Tevens is uit monitoringsinformatie gebleken dat initiële doorgegeven winstuitkeringen van Setar NV, AAA NV en CBA bovenwaarts bijgesteld kunnen worden. Met als resultaat een toename van 7.0 miljoen van de totale middelen. Daarnaast zal het Land geoormerkte geldmiddelen van Nederland ontvangen ten behoeve van de uitvoering van diverse programma's van het Landspakket o.a. programma A.1., C.1 en E.6.³ Dit bedraagt zo'n 4.1 miljoen. Wat betreft de ontvangen middelen ten behoeve van programma H.11, is in verband met een ontstane koersverschil het ontvangen bedrag naar beneden toe met 0.6 miljoen bijgesteld. Ook is een technische mutatie verricht als gevolg van splitsing van de van AAA NV te ontvangen *concession fee* en winstuitkering. Verder zijn conform monitoringsinformatie van de SVb het geraamde bedrag aan terug te vorderen loonsubsidie met 0.5 miljoen verhoogd. Tevens zijn middelen van de UO AZV ontvangen ten behoeve van het project wachttijd verkorten, welk onderdeel is van *operation bullseye*. Als laatst is ook rekening gehouden met incidentele middelen voor MANA van het Mondriaanfonds ten bedrage van 93.600. Deze wijzigingen hebben een positief effect op de gewone dienst, en dus een verlagend effect op het exploitatiesaldo van zo'n +47.1 miljoen. Hierna volgt een beknopte samenvatting van de voorgestelde mutaties aan de ontvangstenzijde:

Bedragen in miljoenen AFL.	Afname	Reden	Toename	Reden
Ministerie AZOIRO			0.19	B
Ministerie TINO				
Ministerie ECDO			3.02	B
Ministerie T&V	-2.30	TM	4.40	B
Ministerie AEI				
Ministerie O&S				
Ministerie J&S	-0.60			
Ministerie FIC	-4.63	B	46.99	B
Subtotaal:	-7.53		54.60	

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

1. Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidszorg, Infrastructuur en Ruimtelijke Ontwikkeling

De totaal geraamde middelen van dit ministerie zullen in vergelijking tot de vastgestelde begroting van 2022, toenemen met 0.2 miljoen. In het kader van *operation bullseye*, heeft UO AZV middelen vrijgemaakt ten behoeve van het project verkorten van wachttijden waarvoor deze 0.2 miljoen ingezet gaan worden.

² <https://www.deaci.aw/aruba-economic-outlook-2021-2023/>

³ In de bijlage staat een geactualiseerde overzicht van de meerjarige financiële gevolgen van het Landspakket.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL

Ministerie van AZIOIRO	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Directe belastingen				
Indirecte belastingen				
Rebtributies				
Rechten, boeten & overig				
Renten				
Niet belastingopbrengsten	0.19	I	Beleid	AZV-gelden ten behoeve van operation bullseye in het kader van project wachttijden verkorten
Landsbedrijven & fondsen				
Overige ontvangsten				
Totaal:	0.19			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

II. Ministerie van Economische zaken, Communicatie en Duurzame ontwikkeling

Onder de middelenramingen van dit ministerie zijn twee opwaartse beleidsmatige aanpassingen nodig bij het middelensoort niet-belastingopbrengsten. Nederland zal ten behoeve van de uitvoering van de implementatie van de mededingingautoriteit (Aruba Fair Trade Agency) 620.000 aan het Land in 2022 overmaken. Voor nu worden incidenteel de benodigde middelen voor het opstarten van AFTA binnen het lopende dienstjaar geraamd. In begroting 2023 en of via een wijzigingsprocedure daarop zal later de vaste lasten gerelateerd aan AFTA gebudgetteerd worden, welke een structureel karakter zullen hebben. Daarnaast heeft Setar NV het Land geïnformeerd dat de eerder doorgegeven bedrag voor in het begrotingsproces van 2022, hoger zal uitvallen door verwachte positieve resultaten van het bedrijf. Met als gevolg een toename van 2.4 miljoen bij de middelenpost niet-belastingopbrengsten. Dit leidt tot een totale bovenwaartse bijstelling van de geraamde te innen ontvangsten onder dit ministerie van Afl. +3.0 mln.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL

Ministerie van ECDO	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Directe belastingen				
Indirecte belastingen				
Rebtributies				
Rechten, boeten & overig				
Renten				
Niet belastingopbrengsten	2.40	S	Beleid	Winstuitkering Setar is op basis van monitoringsgegevens hoger verwacht
	0.62	I	Beleid	Landspakket programma E.6
Landsbedrijven & fondsen				
Overige ontvangsten				
Totaal:	3.02			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

III. Ministerie van Toerisme en Volksgezondheid

De middelenramingen van dit ministerie vergen een aanpassing bij twee middelensoorten c.q. rechten, boeten & overig, en bij de niet-belastingopbrengsten. De te verrichten mutatie bij de middelenpost rechten, boeten & overig is een technische mutatie in verband met het opsplitsen van het ontvangstenbedrag van AAA N.V. in een *concession fee* en winstuitkering gedeelte. Uit monitoringsinformatie van AAA N.V. blijkt dat de eerder door hen aan het Land doorgegeven omvang qua winstuitkering, hoger zal zijn door betere prestatie van hun bedrijf dan eerder geprojecteerd is. Deze twee wijzigingen leiden er naar toe dat de geraamde te innen ontvangsten onder dit ministerie met +2.1 miljoen bovenwaarts bijgesteld zal moeten worden.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL

Ministerie van T&V	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Directe belastingen				
Indirecte belastingen				
Reïtributies				
Rechten, boeten & overig	(2.30)	I	Tech. mutatie	Gevoel van opsplitsen in een concession fee en winstuitkering gedeelte
Renten				
Niet belastingopbrengsten	(2.40)	S	Beleid	Winstuitkering AAA is op basis van monitoringsinformatie hoger dan eerder verwacht
Landsbedrijven & fondsen				
Overige ontvangsten				
Totaal:	2.10			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

IV. Ministerie van Justitie en Sociale Zaken

Via de per april jl. vastgestelde begroting van 2022, zijn Nederlandse middelen toegekend aan dit ministerie ten behoeve van de implementatie van programma H.11 van het Landspakket te weten: grenstoezicht. In verband met een ontstane koersverschil, zal de eerder geraamde bedrag met -0.6 miljoen bijgesteld moeten worden.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL

Ministerie van JS	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Directe belastingen				
Indirecte belastingen				
Reïtributies				
Rechten, boeten & overig				
Renten				
Niet belastingopbrengsten	(0.60)	I	Beleid	Bijstelling koersverschil ontvangen middelen Landspakket programma H.11
Landsbedrijven & fondsen				
Overige ontvangsten				
Totaal:	(0.60)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

V. Ministerie van Financiën en Cultuur

Als gevolg van de nieuwe economische prognoses van juni 2022, zijn alle belastingramingen geactualiseerd aan de hand van deze recente economische groei te weten +8.8% van het bbp. Dit vertaalt zich in een bovenwaartse bijstelling van de eerder vastgestelde middelen met +32.4 miljoen, en een neerwaartse bijstelling van de directe belastingmiddelen met -4.6 miljoen⁴. Met als resultaat een netto toename van de totale belastingmiddelen van +27.8 miljoen. Verder is uit monitoringsinformatie van het SVb gebleken dat het eerder geraamde terug te vorderen loonsubsidie bedrag voor in 2022 met 0.5 miljoen verhoogd kan worden. Ook is een aanpassing nodig bij het eerder geraamde bedrag onder de middelensoort niet-belastingopbrengsten. Ter uitvoering van het programma C.1., het implementeren van een nieuw fiscaal stelsel, ontvangt het Land 3.2 miljoen. Zodoende kan de DIMP zorgdragen voor de tijdige uitvoering van de belastinghervorming. Voor de uitvoering van programma A.1, verbetering van de financiële kolom, zal het Land ook 233.500 ontvangen. Daarnaast heeft het Mondriaanfonds incidentele middelen ter waarde van 93.600 vrijgemaakt voor de MANA. Tot slot, kan ook vermeld worden dat uit monitoringsinformatie van de CBA gebleken is dat de eerder doorgegeven raming voor winstuitkering, hoger zal uitkomen dan eerder geprojecteerd werd. Hier gaat het om een toename van ca. 2.5 miljoen. Tevens blijkt uit monitoringsinformatie dat de deviezenprovisie hoger zal uitkomen, met ca. 8.0 miljoen, dan eerder verwacht werd. In totaal zal de middelenraming onder dit ministerie met Afl. 42.4 miljoen gaan toenemen ten opzichte van de eerder geraamde en vastgestelde middelen voor in 2022.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL

Ministerie van FIC	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Directe belastingen	(4.63)	S	Beleid	Deze middelensoort is geactualiseerd op basis van de economische outlook van juni van DEZHI
Indirecte belastingen	39.32	S	Beleid	Deze middelensoort is geactualiseerd op basis van de economische outlook van juni van DEZHI
Retributies				
Rechten, boeten & overig	0.50	I	Beleid	De eerder geraamde terug te vorderen loonsubsidie blijkt uit monitoring hoger uit te komen
Renten	1.00			Deze middelensoort is geactualiseerd op basis van de economische outlook van juni van DEZHI
Niet belastingopbrengsten	3.25	I	Beleid	Landspakket programma C.1
	0.23	I	Beleid	Landspakket programma A.1
	0.09	I	Beleid	Fondsen afkomstig van het Mondriaanfonds
	2.51	S	Beleid	Winstuitkering CBA is op basis van monitoringsinformatie hoger dan verwacht
	1.59	I	Beleid	Deze middelensoort is geactualiseerd op basis van de economische outlook van juni van DEZHI
Landsbedrijven & fondsen				
Overige ontvangsten	8.50	I	Beleid	Uit monitoringsinformatie blijkt dat de deviezenprovisie hoger zal uitkomen, dan eerder verwacht
Totaal:	42.36			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

⁴ De waargenomen afname bij de directe belastingen is grotendeels te herleiden tot de seizoengebonden betalingstermijn van de winstbelasting 2021 en grondbelasting 2022 en de totale loonsom die naar aanleiding van de verbetering van de economische bedrijvigheid langzaam aan optrekt. De loonbelastingontvangsten ontwikkelen zich conform verwachting en bedragen tot en met de maand juli 2022 Afl. 127,1 mln. Dat is 20% lager (lees: Afl. 31,9 mln. lager) dan de loonbelasting ontvangsten over dezelfde periode uit 2019.

VI. Gewijzigde middelen- en financieringsmiddelenstand

Op basis van de hiervoor genoemde wijzigingen zal de vastgestelde middelenstand van de begroting 2022, via de suppletoire begroting met +47.1 miljoen gaan toenemen, en blijft de financieringsmiddelenstand ongewijzigd. Tref hieronder de daarbij horende beknopte mutatie-overzichten:

	B2022	Mutaties	BW2022
	1272.5	47.1	1319.6
Directe belastingen	464.3	-4.6	459.7
Indirecte belastingen	545.1	29.8	574.9
Retributies	25.2	0.0	25.2
Rechten, boeten & overig	104.4	-0.8	103.6
Renten	0.4	0.0	0.4
Niet belastingopbrengsten	87.8	14.7	102.4
Landsbedrijven & fondsen	5.3	0.0	5.3
Overige ontvangsten	40.1	8.0	48.1

	B2022	Mutaties	BW2022
	40.2	0.0	40.2
Verkoop onr. goederen en grond			
Lokale kredietaflossing	6.1		6.1
Vrijgekomen afschrijvingen	34.1		34.1

3. Kostenbeeld

Door beleidswijzigingen zijn een aantal mutaties noodzakelijk aan de kostenkant, weke een positief e/o verlagend effect zullen hebben op het exploitatiesaldo. Allereerst, zullen de personeelslasten met 7.5 miljoen gaan afnemen. De eerder opgenomen raming in de begroting was gebaseerd op 12 maanden, terwijl Land pas in maand 6 overgegaan is tot het afbouwen van de 5% van de in 2020 tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting. Met als gevolg een afname in de lasten. Dat laatstgenoemde gecombineerd met beleidsmatige ingrepen ter verdere beperking van de financiële gevolgen van het teruggeven van 5% van de inkorting, hebben ervoor gezorgd dat een afname in plaats van een toename is veroorzaakt bij de kostensoort personeelslaste⁵. Vervolgens is uit monitoringsinformatie gebleken dat de kostensoort goederen en diensten met ca. 13.5 miljoen verlaagd zou kunnen worden. Daarbij zal deze kostensoort ook verhoogd worden met de incidentele kosten voor in 2022 voor de uitvoering van een aantal programma's van het landspakket c.q. A.1., C.1, en H.11, maar ook voor een aantal nodige beleidsingrepen ten behoeve van zorgtransport DVG, kostenvoorziening MANA, huur *Muchila Creativo*, aanschaf benodigde randapparatuur, uitvoering project verkorting wachttijd (onderdeel van *operation bullseye*) en project veilige bario's. Deze beleidsingrepen zullen budgetneutraal verricht worden. Verder dient vermeld te worden, dat

⁵ Dit dekkingsalternatief houdt in het beperken van de invullingen van roll-over van vacatures voor in het rest van het jaar, en het al in 2022 maatregelen treffen om de kosten aan overwerken in toom te houden. De resultaten van het laatstgenoemde zullen zichtbaar zijn in het erop volgende jaar.

eventuele structurele lasten welke uit de voorgenoemde programma's gaan voortvloeien in begroting 2023 en/of via een wijzigingsprocedure daarop meegenomen worden in het totale kostenplaatje van het Land. Wat betreft 2022 is ook een tegenvaller waargenomen bij de bankkosten, welke hoger zijn uitgevallen dan eerder geraamd werd. Dit gaat om een toename van 2.2 miljoen. Daarnaast zal de kostensoort subsidie met 1.1 miljoen afnemen in verband met het uitbetalen van 6/12 van het eerder begrote bedrag ter afbouw van de 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting, en een aantal nodige beleidsmatige mutaties gerelateerd aan zorgtransport DVG en dekking van een aantal arbeidsovereenkomsten bij DPS ten behoeve van Papiamento docenten. Tevens zal de kostensoort overdrachten & doeluitkeringen met 1.5 miljoen toenemen in verband met de uitvoering van programma E.6 van het landspakket (0.6 miljoen) en het project veilige barrio's (0.9 miljoen). Tot slot, is een daling van 9.9 miljoen waar te nemen bij de kostensoort bijdragen en afschrijvingen bij o.a. het ministerie van Toerisme & Volksgezondheid gerelateerd aan het project HOH, bij het ministerie van Justitie en Sociale Zaken in verband met de re-classificatie van de uitvoering van programma H.11 en bij het ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidszorg, Infrastructuur en Ruimtelijke Ontwikkeling als gevolg van het afbouwen van 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting bij de Hoge Colleges van Staat en het Landsbedrijf. Hierna volgt een beknopte samenvatting van de voorgestelde mutaties aan de kostenkant, welke een netto verlagend effect zullen hebben van ca. 16.6 miljoen op de eerder begrote kostenstand:

Bedragen in miljoenen AFL.	Toename	Reden	Afname	Reden
Ministerie AZOIRO	1.10	B	-1.91	B
Ministerie TINO	1.04	B	-1.96	B
Ministerie ECDO	0.62	B	-0.81	B
Ministerie T&V	0.38	B	-2.91	B
Ministerie AEI	0.41	B	-0.50	B
Ministerie O&S	7.58	B	-2.45	B
Ministerie J&S	11.11	B	-15.65	B
Ministerie FIC	6.10	B	-18.76	B
Subtotaal:	28.34		-44.95	

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

Hierna wordt per ministerie de hiervoor genoemde mutaties nader uitgelicht:

I. Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidszorg, Infrastructuur en Ruimtelijke Ontwikkeling

Bij het Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidszorg, Infrastructuur en Ruimtelijke Ontwikkeling zijn wijzigingen nodig aan de kostenramingen. De eerste wijziging betreft de financiële gevolgen van het teruggeven van 5% van de tijdelijk in 2020 ingestelde solidariteitsinkorting, welke een netto afname van 36.800 bedraagt. Dit heeft ook een verhogend effect van 0.7 miljoen bij de kostensoort verrekeningen en bijdragen voor wat betreft de

Hoge Colleges van Staat, en het Landsbedrijf. Verder is deze kostensoort met 0.7 miljoen verlaagd o.a. voor het aanschaffen van benodigd randapparatuur en om het Landssaldo te verbeteren. Vervolgens is uit voortgangsbewaking van de begrotingsuitputting gebleken dat voor wat betreft het einde van dit dienstjaar minder budgetruimte benodigd zal zijn op de post goederen en diensten. Dit vertaalt zich in een verlaging van 1.2 miljoen. Deze kostensoort zal ook met 0.4 miljoen toenemen ter uitvoering van het project verkorten van wachttijden (als onderdeel van *operation bullseye*) en het aanschaffen van randapparatuur. Ter medecompensatie van de huur van *Muchila Creativo*, zal de kostensoort goederen en diensten met circa 19.800 verlaagd worden, welke onder het Ministerie van Onderwijs en Sport geraamd zal komen te staan. Als laatst, kan vermeld worden dat de eerder geraamde investering ten behoeve van RWZI afgevoerd zal worden, omdat het project door de WEB N.V. overgenomen zal worden. In totaal zal het netto-effect van de hiervoor genoemde wijzigingsvoorstellen leiden tot een daling van de kostenraming van dit ministerie met ca. 0.8 miljoen, en een stijging van 15.7 miljoen bij de kapitaaluitgaven.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van AZIOIRO	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	(0.04)	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Goederen & diensten	(1.20)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
	(0.02)	I	Beleid	Compensatie ter mededekking huur Muchila Creativo
	0.25	I	Beleid	Aanschaf randapparatuur
	1.19	I	Beleid	Uitvoering project verkorting wachttijden (onderdeel operation bullseye)
Rente				
Subsidies				
Overdrachten & doeluitkeringen				
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen	0.16	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting Staten
	0.05	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting ARA
	0.03	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting RVA
	0.23	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting DOW
	(0.65)	I	Beleid	Dekking ten behoeve van verbetering van het Landssaldo en aanschaf van randapparatuur
Totaal:	(0.80)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van AZIOIRO	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Investerings	(15.65)	I	Beleid	Afvoeren raming RWZI i.v.m. overname project door private sector
Lokale vermogensoverdrachten				
Lokale kredietverlening				
Totaal:	(15.65)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

II. Ministerie van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken

Onder de kosten van dit ministerie is een totale mogelijke afname waar te nemen van 0.9 miljoen, als gevolg van een viertal nodige wijzigingen. De personeelslasten en subsidies zullen respectievelijk met 0.2 miljoen afnemen, en met 1.0 miljoen toenemen als gevolg van het teruggeven van 5% van de ingestelde solidariteitsinkorting van bij de start van de pandemie. Daarnaast is uit voortgangsbewaking van de begrotingsuitputting gebleken dat voor wat betreft het einde van dit dienstjaar minder budgetruimte benodigd zal zijn op de kostensoort goederen en diensten, t.w. ca. 1.6 miljoen minder dan eerder geraamd werd. Ook is op de kostensoort goederen en diensten budgettaire ruimte vrijgemaakt ter dekking van het project veilige bario's, welke geraamd zal komen te staan bij het ministerie van Justitie en Sociale Zaken.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van TINO	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	(0.15)	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Goederen & diensten	(1.60)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
	(0.22)	I	Beleid	Dekking ten behoeve van project veilige bario's
Rente				
Subsidies	1.28			Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Overdrachten & doeluitkeringen				
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen				
Totaal:	(0.93)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

III. Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzaam Ontwikkeling

Als gevolg van het teruggeven van 5% van de solidariteitsinkorting kunnen bij dit ministeries een aantal bijstellingen verwacht worden bij de kostensoort personeelslasten met -0.2 miljoen, en de kostensoort subsidies met +2.800. Verder is uit voortgangsbewaking van de begrotingsuitputting gebleken dat voor wat betreft het einde van dit dienstjaar minder budgetruimte (Afl. -0.6 mln.) benodigd zal zijn op de kostensoort goederen en diensten. Ook is een toename van de kosten bij de overdrachten en doeluitkeringen nodig inzake de uitvoering van programma E.6 (AFTA) van het landspakket ter waarde van 0.6 miljoen. In totaal zal de eerder geraamde kostenstand van dit ministerie als gevolg van de hiervoor genoemde bijstellingen afnemen met 0.2 miljoen.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van ECDO	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	(0.21)	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Goederen & diensten	(0.60)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
Rente				
Subsidies	0.30			Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Overdrachten & doeluitkeringen	0.82	I	Beleid	Uitvoering programma E.6 van het landspakket
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen				
Totaal:	(0.18)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

Verhoging Verlagend

IV. Ministerie van Toerisme en Volksgezondheid

Net als bij de vorige ministeries geldt voor dit ministerie dat de kostensoort personeelslasten met 0.9 miljoen gaat afnemen en subsidies met 0.1 miljoen gaat toenemen als gevolg van het teruggeven van 5% van de solidariteitsinkorting, en dat een afname te verwachten is bij de kostensoort goederen & diensten (-0.9 miljoen). Het laatstgenoemde blijkt uit voortgangsbewaking van de begrotingsuitputting. Tevens is een toename nodig bij de kostensoort goederen en diensten voor de dekking van zorgtransport van de DVG (0.3 miljoen). Deze dekking is gevonden door de kostensoort subsidies met 0.3 miljoen te verlagen. Verder is een wijziging ook noodzakelijk bij de kostensoorten verrekeningen & bijdragen in verband met incidentele lasten verbonden aan het project HOH. Oorspronkelijk, is een groter bedrag geraamd, welke in de uitvoering 0.9 miljoen minder lijkt te bedragen. In totaal zal de kostenraming van dit ministerie met netto 2.5 miljoen verlaagd kunnen worden.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van T&V	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	(0.87)	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Goederen & diensten	(0.93)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
Rente				
Subsidies	0.12			Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Overdrachten & doeluitkeringen	(0.26)	I	Beleid	Dekking zorgtransport DVG
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen	(0.86)	I	Beleid	De vertragingskosten inzake HOH leek achteraf iets lager te zijn
Totaal:	(2.54)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

Verhoging Verlagend

V. Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie

Twee wijzigingen zullen de eerder geraamde kostenstand van het ministerie van Arbeid, Energie en Integratie beïnvloeden. Het betreft een mutatie van +0.4 miljoen bij de personeelslasten als gevolg van het teruggeven van 5% van de solidariteitsinkorting, en een mutatie van -0.5 miljoen bij de goederen & diensten doordat uit voortgangsbewaking van de budgetuitputting is gebleken dat einde van het jaar minder budgetruimte nodig is. In totaal zal de eerder geraamde kostenraming met 88.300 verlaagd kunnen worden.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van AEI	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	0.4	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Goederen & diensten	(0.50)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
Rente				
Subsidies				
Overdrachten & doeluitkeringen				
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen				
Totaal:	(0.09)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

VI. Ministerie van Onderwijs en Sport

Bij het Ministerie van Onderwijs en Sport wordt een bijstelling voorgesteld van in totaal Afl. 5.1 miljoen. De voorgestelde wijzigingen zijn te herleiden aan de financiële gevolgen van het teruggeven van 5% van de solidariteitsinkorting (+2.2 miljoen bij de personeelslasten en +5.1 miljoen bij subsidies), en dat uit voortgangsbewaking van de begrotingsuitputting gebleken is dat minder budgetruimte nodig is op de kostensoort goederen & diensten (-1.9 miljoen). Verder zijn een aantal beleidsmatige mutaties waar te nemen bij de kostensoort personeelslasten, goederen & diensten, en subsidies. De kostensoort subsidie is met 0.4 miljoen verlaagd, ter dekking van het opvoeren van arbeidsovereenkomsten voor DPS voor Papiamento docenten bij de personeelslasten, en voor het project veilige bario's. Het betreft een budget neutrale wijziging. Vervolgens zal de kostensoort goederen & diensten met ca. 39.600 toenemen ten behoeve van de huur van *Muchila Creativo*. De benodigde dekking is afkomstig van de ministeries van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidszorg, Infrastructuur en Ruimtelijke Ontwikkeling, en Justitie en Sociale Zaken.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van OS	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	2.13	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
	0.33	S	Beleid	Opvoeren arbeidsovereenkomst DPS
Goederen & diensten	(1.91)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
	(0.37)	I	Beleid	Dekking ten behoeve van Papiamento docenten en project veilige bario's
	1.24	S	Beleid	Huur Muchila Creativo
Rente				
Subsidies	5.09	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
	(0.18)	S	Beleid	Dekking arbeidsovereenkomst DPS
Overdrachten & doeluitkeringen				
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen				
Totaal:	5.13			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

VII. Ministerie van Justitie en Sociale Zaken

De kostenraming van dit ministerie vergt een aantal aanpassingen. Als gevolg van het teruggeven van 5% van de solidariteitsinkorting zullen de personeelslasten en kostensoort subsidies met respectievelijk 1.3 miljoen en 0.5 miljoen toenemen. Tevens is uit voortgangsbewaking van de begrotingsuitputting gebleken dat voor wat betreft het einde van dit dienstjaar minder budgetruimte benodigd zal zijn op de goederen & diensten ter waarde van - 6.2 miljoen. Ook is deze kostensoort met 0.5 miljoen verlaagd ter dekking van de huur van *Muchila Creativo* en het project veilige bario's, welke geraamd staan onder het Ministerie van Onderwijs en Sport, en bij dit ministerie onder de kostensoort overdrachten en doeluitkeringen. Tot slot, is bij de kostensoort goederen en diensten ook rekening gehouden met de uitvoering van het programma H.11 van het landpakket (+8.4 miljoen). Al deze wijzigingen leiden ernaar toe dat de eerder geraamde kostenraming van dit ministerie met ca. 4.5 miljoen naar beneden toe bijgesteld kan worden.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van JS	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	1.31	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Goederen & diensten	(6.20)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
	(0.45)	I	Beleid	Compensatie ter mededekking huur Muchila Creativo en project veilige bario's
	3.87	I	Beleid	Uitvoering programma H.11 van het landspakket
Rente				
Subsidies	0.52			Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
Overdrachten & doeluitkeringen	1.25	S	Beleid	Uitvoering project veilige bario's
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen	(9.00)	S	Beleid	Reclassificatie uitvoering programma H.11 van het Landspakket incl. bijstelling koersverschil
Totaal:	(4.54)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

VIII. Ministerie van Financiën en Cultuur

Bij het Ministerie van Financiën en Cultuur zijn een aantal mutaties nodig op de kostensoort personeelslasten, goederen & diensten, en subsidies. Als gevolg van het teruggeven van 5% van de solidariteitsinkorting zal bij dit ministerie de centrale post ter waarde van 10.7 miljoen afgevoerd worden, en zal een toename te bespeuren zijn van 0.3 miljoen. Bij de kostensoort goederen & diensten zijn bovenwaartse bijstellingen nodig voor het opnemen van de ramingen van de implementatie van programma C.1 (belastinghervorming) van het landspakket (3.3 miljoen), geormerkte uitgaven voor MANA (Afl. 93.600), een waargenomen tegenvaller bij de bankkosten (2.2 miljoen) en een afname van 0.5 miljoen, welke uit voortgangsbewaking van de begrotingsuitputting is gebleken dat einde van dit dienstjaar minder budgetruimte benodigd zal zijn. Verder is een afname te bespeuren bij de subsidies (-7.5 miljoen) en is een toename te zien van 70.700 als gevolg van het teruggeven van 5% van de solidariteitsinkorting. De eerder geraamde centrale post zal dus afgevoerd worden. In totaal zal de eerder vastgestelde kostenstand bij dit ministerie met -12.7 miljoen wijzigen.

Alle bedragen zijn in miljoenen AFL.

Ministerie van FIC	Mutatie	Aard	Reden	Omschrijving
Personeelslasten	0.33	S	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
	(10.73)	I	Beleid	Ontdoen centrale stelpost t.b.v. terugdraai 5% op jaarbasis
Goederen & diensten	(0.54)	I	Beleid	Bijstelling kostensoort G&D o.b.v. monitoringsinformatie
	0.09	I	Beleid	Kostenvoorziening MANA vanuit het Mondriaanfonds
	3.75	I	Beleid	Uitvoering programma C.1 van het Landspakket
	2.15	I	Tegenvaller	Bankkosten zijn hoger uitgevallen dan eerder geraamd is
	0.23	I	Beleid	Uitvoering programma A.1 van het Landspakket
Rente				
Subsidies	0.07	I	Beleid	Start afbouw 5% van de tijdelijk ingestelde solidariteitsinkorting
	(7.49)			Opvoeren terugdraai stelpost ten behoeve van afbouw 5%
Overdrachten & doeluitkeringen				
Afschrijvingen				
Verrekeningen & bijdragen				
Totaal:	(12.66)			

Noot: S=Structureel, I=Incidenteel, B=Beleidsmatige actie, TM= Technische Mutatie, T=tegenvaller en M=Meevaller

■ Verhoging ■ Verlaging

IX. Gewijzigde kosten- en kapitaaluitgavenstad

Op basis van de hiervoor genoemde wijzigingen zal de vastgestelde kostenstand van de begroting 2022, via de suppletoire begroting met -16.6 miljoen gaan afnemen en de kapitaaluitgavenstand neemt af met -15.7 miljoen. Tref hieronder de daarbij horende beknopte mutatie-overzichten:

	B2022	Mutaties	BW2022
	1471.1	-16.6	1454.5
Personeelslasten	433.3	-7.5	425.9
Goederen & diensten	213.2	0.3	213.6
Rente	253.2		253.2
Subsidies	206.8	-1.1	205.7
Overdrachten	166.6	1.5	168.0
Bijdragen & afschrijvingen	198.0	-9.9	188.2

	B2022	Mutaties	BW2022
	69.1	-15.7	53.5
Investeringen	37.7	-15.7	22.0
Lokale vermogensoverdrachten	5.4		5.4
Lokale kredietverlening	26.0		26.0

4. Overheidsschuld

Net als gold in dienstjaar 2020 en 2021, kon het Land in 2022 in afstemming met de Rijksministerraad en conform artikel 23 LAft, tijdelijk van de afgesproken normen afwijken. In principe streeft het Land ernaar om diens schuldquote te verlagen naar 70% bbp in 2027, en daarna naar 50% in 2039 conform het protocol van 2018, welke tot einde van 2023 verlengd is.

Tabel 4.1: Stand overheidsschuld 1ste helft 2022

Alle bedragen zijn in AFL miljoenen

	2022		
	AFL	BBP-%	BBP in AFL
Start stand (K4 jaar t-1)	5652.3	100.0%	5650.0
Mutatie in kwartaal 1	361.0		
Mutatie in kwartaal 2	-43.2		
Eindstand 1ste helft 2022	5970.1	105.7%	5650.0

De stand van de overheidsschuld voor de 1ste helft van 2022 zal 105.7% bedragen. Dit is een verslechtering van de schuldquote t.w.v. 5.7%-punten t.o.v. de startstand. Eind dit jaar wordt verwacht dat de schuldquote op circa 98.2% van het bbp zal uitkomen. Oftewel, een verbetering van de schuldquote met circa 7.4%-punten. Dit, zolang de huidige ontwikkeling van de uitgaven en ontvangsten zich blijven voortzetten en de economische prognose niet naar beneden bijgesteld worden.

Tabel 4.2: Projecties stand overheidsschuld eind 2022

Alle bedragen zijn in AFL miljoenen

	2022		
	AFL.	BBP-%	BBP in AFL.
Start stand (k2 jaar t)	5970.10	105.7%	5650.0
Verwachte mutaties in kw 3 en 4	-169.80		
Verwachte eindstand	5800.30	98.2%	5904.0

De hierboven aangegeven projectie wordt berekend door op de eindstand van de schulden van vorig jaar het totaal te verwachten financieringstekort over 2022, en de herfinanciering van aflossingen t.w.v. 346 miljoen door Nederland toe te voegen. Om vervolgens deze met de te verwachten bewegingen in kortlopende vorderingen ten opzichte van het einde van het vorige jaar te corrigeren. Volledigheidshalve moet hier aangegeven worden dat deze berekening conform het comptabel stelsel (transactiestelsel) is en dus naar verwachting een redelijke benadering is van wat de daadwerkelijke toestand aan het einde van het jaar zal zijn. Dit levert evenwel andere resultaten op dan bij een directe projectie op kasbasis.

5. Projectie eindstand dienstjaar 2022

Resumerend, zal de vastgestelde begroting van 2022 zowel aan de middelen- als aan de uitgavenkant met respectievelijk met Afl. +47.1 miljoen worden verhoogd en met Afl. -16.6 miljoen worden verlaagd. Tevens zullen de eerder vastgestelde kapitaaluitgaven met -15.7 miljoen afnemen. De verlagende effecten van de voorgestelde beleidsmatige mutaties zullen volledig ingezet worden ten gunste van het saldo van het Land. Met als gevolg een nadere verkleining van het reeds vastgestelde saldo met afgerond Afl. -79.3 miljoen.

Tabel 5.1: Samenvattend overzicht wijzigingen in dienstjaar 2022

Middelenkant	2022	Kostenkant	2022
Meevallers:	0.0	Meevallers:	0.0
Tegenvallers:	0.0	Tegenvallers:	2.2
		Bankkosten zijn hoger uitgevallen, dan eerder geraamd is	2.2
Beleidsmatige mutaties:	47.1	Beleidsmatige mutaties:	-18.8
Bijstelling middelenraming conform nieuwe economische prognoses	27.8	MANA	0.1
Bijstelling winstuitkering Setar	2.4	Programma C,1 van het Landspakket	3.2
Bijstelling winstuitkering CBA	2.5	Programma E, 6 van het Landspakket	0.6
Bijstelling winstuitkering en concession fee AAA N.V.	2.1	Programma A,1, van het Landspakket	0.2
Bijstelling terug te vorderen bedrag inzake loonsubsidie	0.5	Programma H,11 van het Landspakket bijstelling i.v.m. koersverschil	-0.6
Incidentele middelen t.b.v. programma C,1 van het Landspakket en MANA	3.3	Afbouw 5% solidariteitskorting op kostenpost personeelskosten	-7.8
Incidentele middelen t.b.v. programma A,1, van het Landspakket	0.2	Afbouw 5% solidariteitskorting op de kostenpost subsidies	-0.7
Incidentele middelen t.b.v. programma E,6 van het Landspakket	0.6	Afbouw 5% solidariteitskorting bij de HCvS en het Landsbedrijf DOW	0.7
Opwaartse bijstelling deviezenprovisie	8.0	Bijstelling kostensoort goederen en diensten	-13.5
AZV-gelden ter uitvoering van het project verkorten wachttijden (operation bullseye)	0.2	Aanpassing raming eenmalige vertragskosten HOH ter afronding oplevering	-0.9
Bijstelling koersverschil ontvangen middelen ten behoeve van programma H,11 Landspakket	-0.6	Dekkingsruimte t.b.v. zorgtransport DVG, Papiamento docenten, huur Muchila Creativo en project veilige bario's	-2.2
		Uitgaven gerelateerd aan zorgtransport, Papiamento docenten huur Muchila Creativo, project veilige bario's, en aanschaf randapparatuur	1.7
		Uitvoering project verkorten wachttijden (operation bullseye)	0.2
Technische mutaties:	0.0	Technische mutaties:	0.0
Toename middelen:	-47.1	Toename kosten:	-18.6
Financieringsmiddelen	2022	Kapitaaluitgaven	2022
Meevallers:	0.0	Meevallers:	0.0
Tegenvallers:	0.0	Tegenvallers:	0.0
Beleidsmatige mutaties:	0.0	Beleidsmatige mutaties:	-15.7
		Investeren in ICT-infrastructuur BID, DIP en DTI	-15.7
		Afvoeren raming RWZI i.v.m. overname project door private sector	0.0
Technische mutaties:	0.0	Technische mutaties:	0.0
Toename financieringsmiddelen:	0.0	Toename kapitaaluitgaven:	-15.7

Noot: Alle genoemde bedragen zijn in AFL. miljoenen

Bron: Ministerie van Financiën en Cultuur

Hierna volgt de recapitulatie van de verwachte eindstand van begroting 2022 indien de hiervoor vermelde mutaties in de huidige begroting via een wijzigingsprocedure verwerkt worden.

Tabel 5.2: Recapitulatie begrotingspositie in dienstjaar 2022 na wijzigingen

MIDDELEN (in AFL. mln.)

	OB2022	Mutatie	BW2022
Directe belastingen	464.3	(4.6)	459.7
Indirecte belastingen	545.1	29.8	574.9
Retributies, leges & rechten	25.2	-	25.2
Rechten, boeten & overig	104.4	(0.8)	103.6
Rente	0.4	-	0.4
Niet-belastingopbrengsten	87.8	14.7	102.4
Landsbedrijven & fondsen	5.3	-	5.3
Overige ontvangsten	40.1	8.0	48.1
Totaal:	1,272.5	47.1	1,319.6

KOSTEN (in AFL. mln.)

	OB2022	Mutatie	BW2022
Personeelslasten	433.3	(7.5)	425.9
Goederen & diensten	213.2	0.3	213.6
Rente	253.2	-	253.2
Subsidie	206.8	(1.1)	205.7
Overdrachten	166.6	1.5	168.0
Bijdragen & afschrijvingen	198.0	(9.9)	188.2
Totaal:	1,471.1	(16.6)	1,454.5

Exploitatiesaldo:	(198.59)	63.68	(134.91)
--------------------------	-----------------	--------------	-----------------

FINANCIERINGSMIDDELEN (in AFL. Mln.)

	OB2022	Mutatie	BW2022
Verkoop grond en onroerende goederen	-	-	-
Lokale kredietaflossing	6.13	-	6.13
Vrijgekomen afschrijven	34.07	-	34.07
Totaal:	40.21	-	40.21

KAPITAALUITGAVEN (in AFL. mln.)

	OB2022	Mutatie	BW2022
Investerings	37.68	(15.65)	22.03
Lokale vermogensoverdrachten	5.43	-	5.43
Lokale kredietverlening	26.00	-	26.00
Totaal:	69.10	(15.65)	53.45

Kapitaalsaldo:	(28.89)	15.65	(13.24)
-----------------------	----------------	--------------	----------------

FINANCIERINGSSTAAT (in AFL. mln.)

	OB2022	Mutatie	BW2022
Financieringssaldo	(227.48)	79.33	(148.15)
Aflossingen	(1,366.87)	-	(1,366.87)
Aflossingen via NL-financiering cf. B2021	346.00		346.00
Financieringsbehoefte [art. 2]	(1,248.35)	79.33	(1,169.02)
Financieringssaldo uitgedrukt in BBP%	-3.9%		-2.5%

Tot slot: voldoening aan LAft-norm

Tabel 5.3: Prognoses ontwikkeling collectieve sector

COLLECTIEVE SECTOR (in AFL, 1000)

	B2022	Δ	BW2022
Land Aruba	(227,479)	79,330	(148,149)
Uitvoeringsorgaan Algemene Ziektekostenverzekering (AZV)	(2,900)	(9,602)	(12,502)
Sociale Verzekeringsbank (SVB)	11,263	10,850	22,113
Aruba Tourism Authority (ATA)	13,165	-	13,165
Servicio di Limpieza di Aruba (Serlimar)	-	(3,500)	(3,500)
Stichting Education Profesional Basico (SEPB)	(5,860)	3,455	(2,405)
Universiteit van Aruba (UA)	(260)	242	(18)
<i>Uitkering van ATA aan Land</i>	<i>(24,000)</i>		<i>(24,000)</i>
Financieringssaldo	(236,071)		(155,297)
Financieringssaldo uitgedrukt in BBP%	-4.0%		-2.6%

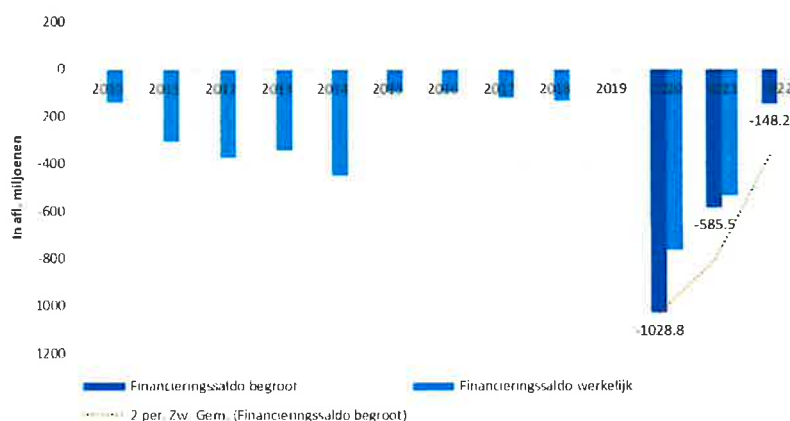
BBP 2022: AFL 5904.00 miljoen of DEZHI juni 2022

Noot: De geactualiseerde projecties van de overige entiteiten zijn cfm. Uitvoeringsrapportage 2e kwartaal 2022.

Bron: Ministerie van Financiën en Cultuur

Conform de laatste projecties (zie tabel 5.3) zal het financieringssaldo van de collectieve sector eind 2022 op e/o rond -2.6% van het bbp uitkomen. Dit betekent dat Land conform beroep op art. 23 LAft van de norm zal afwijken met een kleiner tekort dan verwacht t.w. -148.2 miljoen in plaats van de eerder geraamd -227.5 miljoen. Binnen een periode van 3 dienstjaren heeft het Land de ongekende crisiseffect van corona op Landsfinanciën geabsorbeerd en verkleind tot een beheersbare tekortniveau. Echter, blijft het Land nastreven om alweer net als voor de uitbraak van de covid-pandemie overschotten te boeken ten voordele van het veerkrachtig maken van Landsfinanciën.

Grafiek 5: Ontwikkeling financieringssaldo Land

Bron: Ministerie van Financiën en Cultuur

6. Bijlagen

Toelichting bij invulling meerjarig financieel overzicht Landspakket/Uitvoeringsagenda

Tabellen 1 t/m 3

- Bij de budgettaire gevolgen van beleid (tabel 1) worden per thema en/of maatregel de verwachte baten, lasten en investeringen in één tabel gepresenteerd. Hierbij gaat het om verwachte baten, lasten en investeringen die direct betrekking hebben op de thema's en/of maatregelen. In kolom 2 wordt verwezen naar het onderliggende plan van aanpak of de beslislust, en wordt de status van deze documenten geduid (IV=in voorbereiding, CG=conceptversie gereed, V=vastgesteld).
- Bij het opstellen van de begroting t (in de zomer van t-1) wordt voor de stand t-1 in de tabel de meest recente stand opgenomen. Voor de kolommen t t/m t+4 wordt uitgegaan van de stand (raming) per 1 januari t (dus voor de begroting 2023 wordt uitgegaan van de ramingen per 1 januari 2023 volgens de laatste overeengekomen stand).
- In de kolom 5/l wordt aangegeven of de verwachte baten, lasten en/of investeringen incidenteel of structureel van aard zijn, en in de laatste kolom wordt het jaar opgenomen waarin voor het laatste een financieel effect wordt verwacht.
- Alle (sub)totalen dienen de som te zijn van de onderliggende detailregels. Indien er één of meerdere «*waarvan*» wordt opgenomen die niet gelijk is aan of optelt tot het (sub) totaal dient er een «*waarvan overig*» te worden opgenomen.
- In tabel 2 wordt de financiering van de uitvoeringsagenda verder uitgesplitst. Voor de investeringen die benodigd zijn voor de uitvoering van het Landspakket wordt apart vermeld welk bedrag daarvoor geleend moet worden. Als peildatum voor de omvang van de benodigde leningen wordt 1 januari van het begrotingsjaar (t) genomen. Dat betekent dat op het moment van opstellen van de begroting voor jaar t (in de zomer van jaar t-1) er ook al rekening gehouden moet worden met leningen die nog in de tweede helft van jaar t-1 benodigd zullen zijn.
- In tabel 3 wordt een nadere uitsplitsing gegeven van de totale baten en lasten op de gewone naar hoofdcategorie. Hierbij dienen ook de overheadkosten te worden meegenomen.

Tabel 1:

Budgettaire gevolgen van de uitvoeringsagenda (bedragen x AWG 1.000)										B=baten, L=lasten, I=investeringen.											
Status plan van aanpak of beslissing*	2022			2023			2024			2025			2026			2027 (BW2022)			Structureel/ Incidenteel	Jaar**	
	B	L	I	B	L	I	B	L	I	B	L	I	B	L	I	B	L	I			
Thema A																					
Financieel beheer																					
Maatregel A.1	V	0.23	0.23	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Incidenteel	2022
Thema B: Kosten en effectiviteit																					
publieke sector																					
Thema C:																					
Belastingen		3.25	3.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Incidenteel	2022
Maatregel C.1	V	3.25	3.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Incidenteel	2022
Thema D:																					
Financiële sector		0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	Structureel	
Maatregel D.4.2	V	1.06	1.06	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	Structureel	
Thema E:																					
Economische hervormingen		0.62	0.62	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Incidenteel	2022
Maatregel E.6	V	0.62	0.62	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Incidenteel	2022
Thema F: Zorg																					
Thema G:																					
Onderwijs																					
Thema H:																					
Versterken rechtsstaat		8.40	8.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Incidenteel	2022
Maatregel H.11	V	8.40	8.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Incidenteel	2022
Totaal:		12.50	13.56	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	1.06	0.00		

* IV= in voorbereiding, CG=conceptversie gereed, V=vastgesteld.

** Laatste jaar financieel effect.

Tabel 2:

Financiering van de uitvoeringsagenda (bedragen x AWG 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027 (BW 2022)
Totaal baten	12.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Totaal lasten	13.56	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06
Totaal investeringen	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Te financieren	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06
Gewone dienst	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06
Kapitaaldienst						
Waarvan te lenen						
COHO	12.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Overig	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06

Tabel 3:

Uitsplitsing totalen naar hoofdcategorie (bedragen x AWG 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027 (BW 2022)
Totaal baten	12.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>Belastingen</i>						
<i>Overig</i>	12.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Totaal lasten	13.56	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06
<i>Personeelslasten</i>						
<i>Goederen & diensten</i>	13.56	1.06	1.06	1.06	1.06	1.06
<i>Afschrijvingen</i>						
<i>Interest</i>						
<i>Subsidies & overdrachten</i>						
<i>Sociale zekerheid</i>						
<i>Overig</i>						